

KISIRAP

...MAJD MEGLÁTOM, MIT KÖLL TENNEM ILYEN SZÖREVÉNYEKKEL. (L. a 247. l.)

XLIV. kötet, 16. szám. Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1893. április 16-án.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon

DORINKA MENEDÉKE.

— Elbeszélés képekkel. —

(Folytatás.)

KKOR már nyílt a kapu s öreg szolga lépett ki, lámpással a kezében. Meglepetve nézett a kis vendégekre és arcukba világított.

— Kicsodák maguk? Mit akarnak? . . . Ni . . . hisz ez a Terike kisasszony!

Terike is ráismert az öreg inasra, ki tavaly ott járt náluk a bácsiával.

— Én vagyok, János, ez meg az unokatestvérem, Dorinka.

— De hát Uram fia! Mit keresnek itt késő este? Vagy talán itt van a mama is?

— Nincsen. Csak mi ketten jöttünk. Meg akarjuk látogatni Barnabás bácsit.

— No, ez már furesa, mondhatom; nagyon furesa, szólt az öreg szolga fejcsóválva.

— Majd később megtudja az okát, szólt közbe Dorinka. Most csak jelentse be a bácsinak, hogy itt vagyunk.

— Hm! Az nem olyan egyszerű dolog, mint a kisasszonykák gondolják. No, egyelőre jöjjenek be ide a kapu alá, mert be kell csuknom a kaput.

Beléptek a magas, hosszú, bolthajtásos kapu-szinbe. A szolga letette a lámpást a földre, egy kis ideig gondolkozott, aztán így szólt:

— Legjobb lesz, ha itt várnak egy kicsit. Bejelentem az uramnak, majd meglátjuk, mit szól hozzá.

A két leány ott maradt a kapu alatt s meglehetősen hüledezve nézett egymásra. Az már bizonyos, hogy ez a kastély nem igen vendégszerető módon van berendezve, mikor még a látogató rokonokat is ott

hagyják a kapuban s előbb megkérdik a ház urától, mi történjék a vendégekkel. Tán bizony még újra kinyitják a kaput és azt mondják: »kivül tágasabb!«

Meglehetősen aggódva lesték tehát az öreg szolga visszatérését. Ugy látszott nekik, mintha roppantul sokáig járna oda, pedig alig néhány percz múlva az öreg már megjelent, fölvette a lámpást és így szólt

— Tessék utánam jönni a bácsihoz.

Széles, kényelmes lépcsőn haladtak föl az emeletre, ott meg hosszú, bolthajtásos folyosón, mely szinte ijesztően kongott lépteiktől. Aztán beléptek egy nagy szobába, melyből azonban alig láthattak valamit, mert nem volt megvilágítva, csak az öreg szolga lámpása mutatta az utat. Még egy-két szobán mentek át, aztán egy ajtót nyitott ki a szolga.

— Ide tessék bemenni.

Betolta őket s ő maga kívül maradva, betette utánok az ajtót.

Itt voltak tehát végre, ahová el akartak jutni: a kiválasztott menedék-helyen. Nem valami nagyon nyájas, barátságos menedék-hely volt, az tagadhatatlan, s a két leány elfogódva, zavarodottan állt meg az ajtónál, nem igen tudva, voltaképp miféle beköszöntővel lépjenek a bácsi elé.

Egy-két pillanatig szólanul bámultak be a félhomályos szobába. Tágas, magas, de komor szoba volt ez, a falaknál köröskörül nagy könyves-szekrényekkel. A szoba tulsó végén író-asztal állt, szintén tele rakva könyvekkel, ott ernyős lámpás égett s az asztalnál kényelmes karos székben ült Barnabás bácsi.

Öreg, félig kopasz ember volt Barnabás bácsi, ősz szakállal, fakó, ránczos képpel. Bő hálókabát volt rajta, s mikor a két

kis vendég bement eléjük, vel és egy kis nézte vendég éppen barátságosan megszólalt.

— No, ségocskáim. Csak kérdeznem, megcsét, hogy a még pedig ilyen Csak közelebb. Örvendek, hokomat. De m a mama mit Olyan formát nem sokat tud először is ezt látom, mit kis szökevény lapon.)

Ez a beszéde biztatóan. M annál inkább bátorsága és pedig a mar szökésről ké elfogta a sír hebegte:

— Oh, ked olyan fáradta szomjasak is hittük, a bácsi otthon annyira el nem viselhet oh . . . ha m

Barnabás kezével.

— Hagyd rettem! Nem

kis vendég belépett, nem állt föl, nem is ment eléjük, csak oldalt fordult a székével és egy kis ideig szótlanul, fürkészőleg nézte vendégeit. Végre komoly, de nem éppen barátságosan, bár kissé gúnyos hangon megszólalt:

— No, sétálgatok közelebb, kedves hugocskáim. Csakugyan, ez Terike. Szabad kérdeznem, minek köszönhetem a szerencsét, hogy a kisasszonyok meglátogatnak, még pedig ilyen szokatlan módon és időben? Csak közelebb! Így ni! Ez meg Dorinka? Örvendek, hogy megtiszteli szerény hajlékomat. De mégis kíváncsi vagyok, valjon a mama mit szolt ehhez a kiránduláshoz? Olyan formát sejtek, hogy apa és mama talán nem sokat tudnak róla. Hozzuk csak legelőször is ezt tisztába, majd azután meglátom, mit kell tennem az ilyen kalandos kis szökevényekkel. (Lásd a képet a czimlapon.)

Ez a beszéd egy csöppet sem hangzott biztatón. Minél tovább beszélt a bácsi, annál inkább fogyatkozott a kis vendégek bátorsága és nőtt a szepegésök. Mikor pedig a mamát emlegette és a kalandos szökésről kért számot, Terikét egészen elfogta a sirás és akadozva, pityeregve hebegte:

— Oh, kedves bácsi . . . ne üzzön ki . . . olyan fáradtak vagyunk . . . meg éhesek és szomjasak is . . . Ide menekültünk . . . azt hittük, a bácsi befogad és oltalmába vesz . . . otthon annyira rossz dolgunk volt . . . már el nem viselhettük . . . mindig büntettek . . . oh . . . ha most kikerget . . .

Barnabás bácsi türelmetlenül intett a kezével.

— Hagyd el a pityergést, azt nem szeretem! Nem mondtam, hogy kikergetlek a

sötét éjszakába. És ha már oly nagyon biztatok bennem, hát legalább az éjjelre itt maradhattok; majd reggel meglátjuk, hogyan lesz tovább. Fura egy pár kis leány vagytok ti, annyi bizonyos. Lépj csak közelebb, Dorinka. Hadd nézzelek meg jobban. Hallottam már a híredet. Te vagy az a híres békebontó Dorinka, ugy-e? És mivel érdemelted ki ezt a nevet?

Dorinkának amugy igazában nagy kedve lett volna megharagudni és daczosan felelni. Ezuttal azonban jobban meggondolta a dolgot, mert azt mégsem felejthette el, hogy menedéket kérnek a bácsitól, tehát nem szabad megharagítani, sőt lehetőleg megköll nyerni a kedvét, hogy pártjukra álljon. Igyekezett tehát inkább nyájasan felelni:

— Oh, engemet csak azok a garázda fiúk kevertek olyan rossz hirbe, kedves bácsikám, mondá. Mert a fiúk nem hagynak nekem békét, miattuk is kerültem most végre ide. Oh, olyan borzasztó, mikor az embert örökké bosszantják és a vége még ráadásul az, hogy büntetést kap. Ki nem állhatom a fiúkat. De a jó bácsikat, akik olyan nyájasak, nagyon szeretem és ők is szeretnek engem. Mikor Terike ma Barnabás bácsit említette, mindjárt azt mondtam Terikének, hogy meneküljünk a bácsihoz. Ugy-e, Terike?

— Igen is, az valóban úgy volt, bizonyítá ez.

— Nagyon megtisztelve érzem magamat e bizalomtól, szolt az öreg ur. De nem értem egészen jól, amit azokról a gonosz fiúkról beszélsz. Én úgy tudtam, hogy Gábor bácsiéknál nincs fiu, Terikének csak leány testvérei vannak.

— Persze, de nem is itt kezdődött a baj. A fiuk miatt kerültem Gábor bácsikához.

de itt meg az a kegyetlen Zsófi néni még borzasztóbb. Örökké haragszik, üldöz, büntet. Különben a lányok sem igen különbek a fiuknál. Alig állnak velünk szóba, csak mert ők már nagyobbak. Mindig azt mondogatják, hogy »Terike és Dorinka maradjanak együtt«, ők pedig aztán kocsi-káznak, lovagolnak és azzal egy csöppet sem törődnek, hogy mi ketten unatkozunk. Nem köll nekünk se fiu, se leány testvérnek, olyan kegyetlen néni pedig már éppen nem, mint Zsófi néni.

— Hát mi kell? Ilyen öreg bácsi, mint én?

— Igen is. Ugy hittük, hogy a bácsi jobban fog szeretni minket és itt tart magánál. Oh, mi is nagyon, nagyon fogjuk szeretni a kedves jó bácsit.

Dorinka azt várta, hogy erre a hízog kedveskedésre Barnabás bácsi mindjárt ölébe veszi és megezirógatja. De biz' annak, úgy látszik, eszébe sem jutott az efféle, hanem inkább tovább kérdezősködött.

— Ismerem a Gábor bácsiék házat és úgy tudom, hogy az nagyon kedves, kellemes és vidám hajlék; Irénkét és a többi leánykát is igen kedves gyermekeknek találtam. És te mind ezt inkább elhagyod, csak azért, hogy itt lehess egy vén remete kolostori lakásában? Nem gondolod, hogy

vissza fogsz kívánczolni a leányok után is, a fiuk után is?

— Nem én! felelé Dorinka gyorsan. Volna is miért! Mindig csak pirongatnak, rendre utasítgatnak és azt kívánják, hogy mindig én tegyem azt, ami nekik tetszik. Nem mondom, hogy Terike is olyan. Ó sokkal jobb, vele meg lehet maradni, azért is jöttünk együtt ide.

— Értem, értem. Ti ketten egyformán gondolkotok. Így hát te is itt akarsz maradni, Terike s nem kívánczol vissza a testvéreid közé?

Terike nem volt olyan hamar kész a felelettel, sőt kissé fogasnak találta a kérdést. Ötölt-hatolt s végre így szólt:

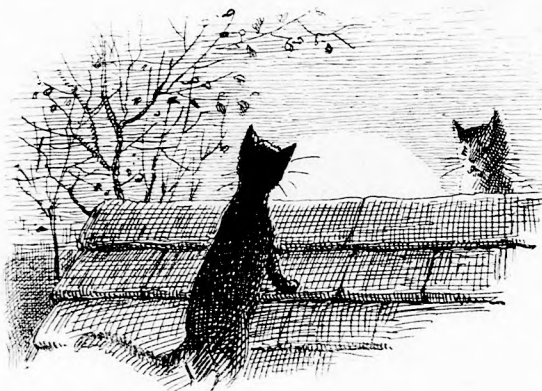
— Most . . . most én is szeretnék itt maradni, legalább egyideig. Otthon mindenki haragszik... Nagy büntetést akartak ránk mérni,

mert a Nerót felöltöttük a néni csipkéibe . . . Szeretnék egy ideig itt lenni Dorinkával.

— Hh, hm!

Ennyit felelt Barnabás bácsi, aztán sokáig nem szólt semmit, csak simogatta hosszu ősz szakálát. Végre egy kis ezüst csöngetyűvel csöngetett. Az öreg János azonnal benn termett.

— Vezesd a kisasszonyokat az ebédlőbe és mondd meg a kulcsárnénak, hogy adjon

TALÁLKOZÁS A MAGASBAN. (Lásd a 250. lapon.)

nekik vacsorajetek János.

Ők is »jó az öreg sz hányadán va busuljanak. szavain, de mintha nem őket. Hiszen hogy megöle

Az ebédlő tágas, komoly volt, mint része ennek kastélynak.

János meg egy szál mely éppen asztal körül tett egy k gosságot; a szólt:

— Itt tess. A többit ma zítja a kulcsárné.

Kiment leány várt. telt bele id folyvást csúkozva üldöz egymásra nem igen vők beszélget Dorinka:

— Mit go mégsem ha beszélt . . .

— Nem talán nem mit tegyen

nekik vacsorát és gondoskodják róluk. Menjete Jánossal, gyerekek. Jó éjszakát!

Ők is »jó éjszakát« mondtak és távoztak az öreg szolgálával. Maguk sem tudták, hányadán vannak: jó kedvök legyen-é, vagy busuljanak. Nem bírtak eligazodni a bácsi szavain, de olyan formát éreztek mégis, mintha nem a legszivesebben fogadta volna őket. Hiszen még csak azt sem engedte, hogy megöleljék.

Az ebédlő szintén tágas, komor terem volt, mint minden része ennek az ódon kastélynak. Az öreg János meggyújtott egy szál gyertyát, mely éppen csak az asztal körül terjesztett egy kis világgosságot; aztán így szólt:

— Itt tessék várni. A többit majd eligazítja a kulcsárné.

Kiment s a két leány várt. Jőcskán telt bele idő s még folyvást csak várakozva üldögéltek ott, egymásra néztek és nem igen volt kedvök beszélgetni. Csak egyszer szólalt meg Dorinka:

— Mit gondolsz, Terike... a bácsi talán mégsem haragudott... inkább tréfásan beszélt...

— Nem tudom biz' én... megleptük, talán nem tudta hamarjában elhatározni, mit tegyen velünk. Majd meglátjuk holnap.

Csak már hoznák a vacsorát! Olyan éhes vagyok! Meg fáradt és álmos is!

Végre nyílt az ajtó s János lépett be tányérokkal, késsel-villával, utána pedig egy ősz haju, komoly képű tisztas öreg asszony. Bizonyosan a kulcsárné. Ez meg párolgó étellel teli tálat hozott. Megterítették, az ételt oda tették az asztalra, János vizet is hozott s ekkor a kulcsárné végre megszólalt:

— Tessék hozzá látni a vacsorához. Félóra múlva vissza jövök és elkisérem a kisaszszonyokat a háló szobába.

Ezzel kiment a kulcsárné is. János is. Dorinka kissé bosszusan nézett utánok.

— Mért mennek ki? Nem szolgálhatnak az asztalnál? Hátha még kell valami?

Otthon is, de Gábor bácsiéknál is szobalány, inas forgolódott az asztal körül. Dorinka szokva volt hozzá, hogy kiszolgálják. Bosszúsága azonban kárba veszett, mert nem

jött vissza sem a kulcsárné, sem az öreg szolgál. Terike nyugodtabban nézte a dolgot.

— Mindegy, Dorinka. Az a fő, hogy van vacsora. Ugy látszik, egyebet sem hoznak, hát nincs is szükség reájok. Lássunk hozzá.

Meg is tették. Egyszerű, de jóízű étel volt s nem levén miben válogatni, ebből az

... EGY VÖDÖR VIZET ODA VITT AZ EBNEK.

(Lásd a 254. lapon.)

egy ételből is jóllaktak. Éppen elkészültek az evéssel, mikor pontosan a félóra leteltével, benyitott a kulcsárné. Fogta a gyertyát és csak annyit mondott:

— Tessék utánam jönni.

Megint több szobán vezette őket végig, mignem egy kisebb szobába értek, melyben két ágy volt. Itt újra megszólalt az öreg asszony:

— Itt van víz, törülköző, fésű . . . mosakodjanak meg lefekvés előtt, mert nagyon porosak. Reggel majd friss vizet kapnak.

(Folytatása következik.)

TALÁLKOZÁS A MAGASBAN.

(Képpel a 248. lapon.)

AMILYEN igaz, hogy Czirmos a nevem. Épp olyan bizonyos, hogy azok a szegény emberek nem tudják, mi a jó. Milyen gyönyörű holdvilágos éjszaka! És ők már alusznak. Aki meg nem alszik, legföljebb ott lenn sétál a földön, nem hogy ide fel jöjné a tetőre. Hja persze, nekik szegényeknek csak két lábuk van, azzal sem igen tudnak valami híres módon kapaszkodni. No, nem is cserélnék velök.

— De még magam sem.

— Ohó! Ki van itt? Ki mer itt kalandozni az én portámon?

— Csak éppen úgy az én portám is, kedves Czirmos szomszéd, mert a tető egyik fele a mi udvarunkra szolgál. Én vagyok itt, a Kormos, szolgálatjára.

— A Kormos . . . Kormos! Nem emlékszem . . .

— Pedig már volt szerencsém kedves Czirmos szomszédot látni, még tavaly ősszel, a nagy havazás előtt. Többször ellátogatott hozzánk.

— Talán bizony a Bibi cicza komám fia vagy? Az a fekete csöppség, aki tavaly ott hemperegtél az orrunk előtt?

— Az én, szőröstül-bőröstül.

— Na, derék legény lett belőled. Lát-szik, jó dolgod volt a hosszú télen át.

— Nem mondhatom, hogy okom volt panaszra. Csak hogy kissé unalmas volt. Becsuktak a kamarába, pinczébe. Sok volt a dolog, tömérdek egeret köllött elpusztítanunk. Szívesen tettem, nem is vallottam kárát, minden nap volt jó friss peccenyém.

— Szerencsés kópé! Nálam bizony már csak ritkán akad egy-egy ösztövérg egerke. A te helyedben én ott sem hagynám azt a kedves pinczét.

— Visza is térek én oda, és szívesen látom Czirmos szomszédot is egy kis vadászatra. De hát szét köll egy kicsit nézni a világban is. Mig a nagy hó és hideg tartott, nem igen volt kedvem hosszabb sétára; de most már ideje, hogy megismerkedjem a szomszédsággal. Legelőször is kedves Czirmos szomszédnál kívántam tisztelkedni.

— Nagyon szívesen látlak. El is vezetek majd minden felé itt a magasban; megmutatom, hol lehet itt is jó prédát találni, veréb-fészket, padlason bujkáló egeret. Aztán megtanítlak énekelni, mert aki itt akar sétálni ezen a gyönyörű helyen, annak érteni kell ám a macska-nótát, hogy részt vehessen a hang-versenyekben, melyeket holdvilágos éjeken rendezünk. Remélem, jó hangod van?

— Dicsekvés nélkül mondhatom, hogy a hangom gyönyörű. Ha rákezek, házunknál az a mérges kuvasz mindjárt vonit az irigységtől.

— Halljuk csak egy kicsit!

— Miaú-ú-ú-ú! Nyáú-aú-aú!

— No, megjárja. Mindjárt rágyujthatunk egy nótára. Ismered ezt a szép kis nótát:

Miaú! Miaú! Nyáú, nyáú, nyáú!

Nyáú, nyáú! Miaú!

— Hogy ne ismerném? Ez a kedves nótám. Jaj de szép lesz ez kettesben. Fúj-juk hát!

— No hát csináld, én kontrázok. Tudom, fölébrednek rá még a negyedik szomszédban is. Reggel pedig, meglásd, majd emlegetik mindenfelé: »Jaj de nagyszerű macskakonzert volt az éjszaka!«

Janika, menj
szép labdáda

— Viszem

— Nem a

— Majd

Enyém a lab

— Persze

tied marad,

Egymagad u

— Tudok

tudok. Ha

csak néznen

adom többé.

Ehhez Ja

mert a labd

mamától. Ne

tatni, de ő i

játszani. Csa

vallva, kissé

portékájára.

Nellike ne a

amikor csak

irigy legény

egy-kettőt

— Add v

— Hiszen

— Az mi

játszani.

— Játszh

— Nem!

A jó Ne

ranczos öcsi

haragudott, h

JANIKA LABDÁJA.

— Két képpel. —

ELLIKE becsapta a könyvet és vigan ugrott föl a székről.

— Már egészen jó tudom a leczkémét. Mehetünk játszani. Janika, menjünk labdázni. Hozd elő az új szép labdádat.

— Viszem is. De neked nem adom.

— Nem adod? Ugyan miért?

— Majd csak én magam fogok labdázni. Enyém a labda.

— Persze hogy a tied. De akkor is a tied marad, ha én játszom vele egy kicsit. Egymagad ugysem tudsz jól labdázni.

— Tudok én. Jó az nekem, ahogy tudok. Ha te a kezvedbe veszed, nekem csak néznom köll. Az pedig unalmas. Nem adom többé. Csak magam akarok játszani.

Ehhez Janikának tökéletes jussa volt, mert a labdát csakugyan ő kapta a nagymamától. Nellike nem is akarta tőle elvitatni, de ő is szeretett a szép új labdával játszani. Csak hogy Janika, az igazat megvallva, kissé önző volt és féltékeny a maga portékájára. Nem is igen hiszem, hogy Nellike ne adta volna neki mindjárt vissza, amikor csak kívánta; de hát Janika olyan irigy legényke volt, hogy amint Nellike egyet-kettőt dobott, már ő soknak találta.

— Add vissza! Már elég volt!

— Hiszen csak most kezdtem!

— Az mindegy. Most már én akarok játszani.

— Játszhatunk kettesben.

— Nem! Magam akarok labdázni.

A jó Nellike rendesen engedett makranczos öcsikéjének s még csak meg sem haragudott, hanem készséggel segítette ki a

bajból, ha a labda olyan helyre tévedt, ahová Janika nem tudott utána menni. De azért Janika most mégis azt mondta, hogy nem adja neki többé a labdát, nem is akarja, hogy együtt menjenek.

— Ez bizony nem szép tőled, Janika. De ha olyan nagyon nem akarod, hát nem is megyek veled.

Janika nagyon meg volt elégedve, hogy erélyes és határozott föllépésével ekkép diadalmaskodott. Fogta a labdáját és labdaverőjét, aztán megindult, mialatt így szólt magában:

— Persze! Majd! A labda az enyém... azért sem adom! Ez a Nellike azt hiszi, hogy tőle kell tanulnom labdázni. Sokszor még nevet is rajtam. Most úgy játszom, ahogy magamnak tetszik.

Meg is tette. Nem mondom, hogy valami nagyon ügyes, formás labdázás volt, de ő maga meg volt vele elégedve, másnak pedig semmi köze hozzá. És mert nem volt senki közel, nem is nevettek rajta, még ha tizszer csapot is a labdaverővel úgy, hogy nem találta a labdát. Sebaj! Ha nem a tizedik, hát a huszadik ütésnél mégis eltálta.

El bizony, oly pompásan, hogy egyszer végre gyönyörű magasra is, messzire is röpült a labda. Janika egészen büszkén nézett utána.

— Tessék! Hát ez nem volt szép?

Az volt a! Szép volt, jó volt, remek labdautítás volt. Csak a végén esett egy kis hiba. Az a könnyelmű labda nem gondolta meg

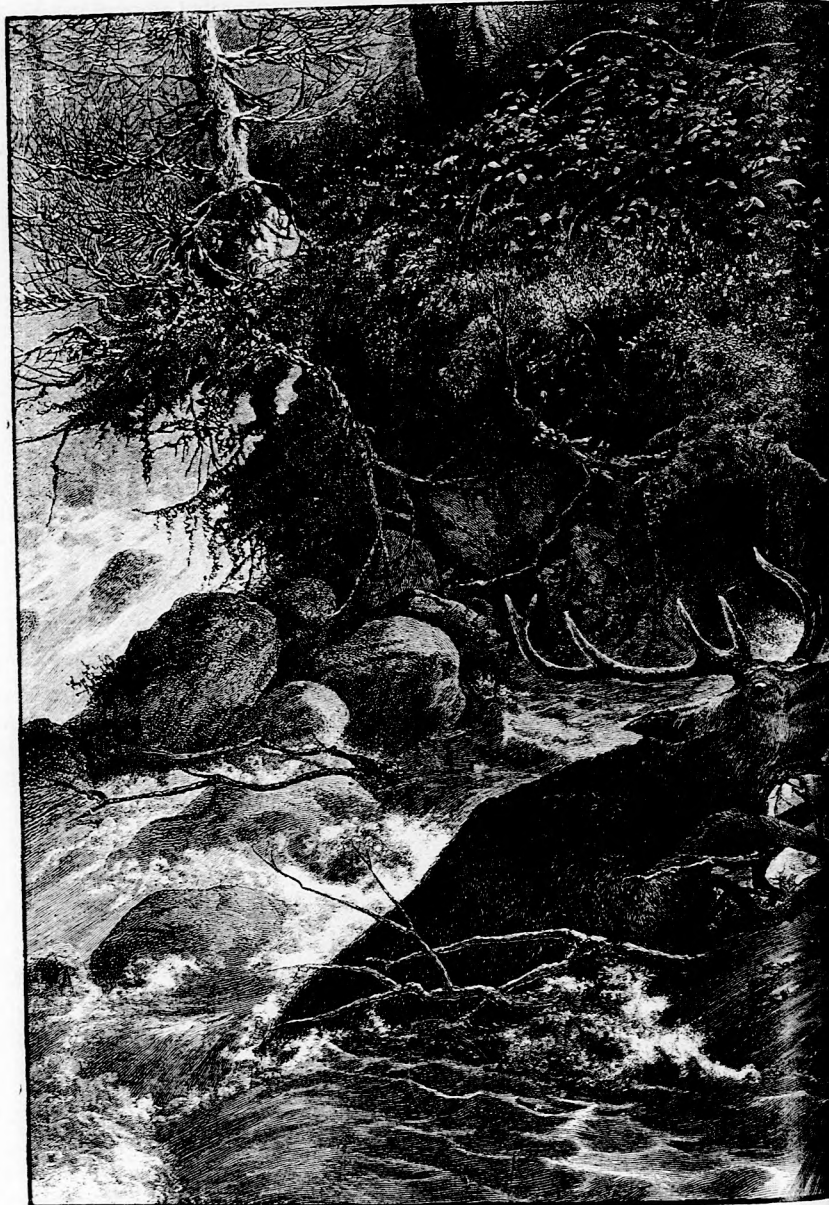

merre röpül. A szomszéd udvarban pottyant le. Ennek láttára pedig megesappant kissé a büszkesége.

— Ejnye no... az az ostoba labda! Ha oda talált esni a Portás közelébe... ejnye no!...

Az a Portás nem volt senki és semmi más, mint a szomszédék házőrző kutyája. Ezzel pedig a szomszédsgyerekei nem éltek barátságos viszonyban, aminek pedig nem ők voltak az okai. Mert Portás igen barátságatlan ficzkó volt. Inkább kicsiny, vézna eb volt ugyan, de nagyon mérges és vakmerően bátor. Gazdája azonban épp ezért szerette; de nappal, hogy bajt ne okozhasson, lánczra kötve tartotta.

Janika a nyitott kapuhoz ment

HALÁLÓS VESZÉ

és onnan kémlelődött, hova eshetett a labda. Meg is pillantotta csakhamar s ekkor lett csak nagy az ijedelme! Mert az a könnyelmű labda nemcsak hogy a Portás közelébe esett, hanem éppenségesen a házikója elé és a koppanás miatt boszus eb mérgesen szaglálta.

— Oh... óh! Hogykapjam most vissza? Csak jönne ki a szomszéd bácsi! Még szétrágja az a gonosz Portásalabdámat!

Nem jött ki a szomszéd bácsi. Sőt épp ekkor egyáltalában senki sem mutatkozott a szomszéd udvaron. Portás pedig lefeküdt, lábai közé fogta a labdát és körül szagolgatta, mintha azon tanakodnék, hol lesz legjobb beleharapni.

— Jaj jaj! Megejszi! siránkozott Janika.

(Lásd a 254. lapon.)

Amint ott sirt és jajgatott, több kis pajtása gyült oda, de még nagyobbak is. Kérte őket, hozzák elő a labdát, de biz' erre egyik sem vállalkozott.

— Szépet tudsz kívánni! Próbáld magad. Menj oda és nyulj a Portás orra elé. Ezt legföljebb Nellike merhetné.

Csakugyan, egyedül ő tehetné meg. Mert annak a haragos Portásnak az a furcsa szeszélye volt, hogy az egész környék gyerek-népségéből éppen csak Nellikére nem haragudott. Sőt szerette, barátságosan vinnyogott, ugrándozott feléje és roppantul örült, ha Nellike oda ment hozzá és megsimogatta. Fiúk, leányok mind nagyon csodálkoztak ezen és semmikép sem tudták megérteni. Vagy inkább nem akarták elhinni, mikor Nellike megmondta, hogy ő maga miként véli ezt megmagyarázhatónak.

Egy forró nyári napon történt az. Nellike künn járkált s a szomszéd udvarból fájdalommas vinnyogást hallott. Benézett és látta, hogy Portás kiöltött nyelvvel, lihegve áll a házikója előtt, lelánczolva, előtte a vizes a tálkája föl fordítva. Azt is tudta Nellike, hogy a szomszédék nincsenek otthon.

— Szegény pára! Bizonyosan nagyon szomjas. És egész nap ott vergődik a forró napon.

Nellike pedig nem úgy tett, mint sokan tesznek, akik sajnálkoznak ugyan a szenvedőn, de nem segítenek rajta. A jó kis leány hamarosan haza szaladt, hozott egy vödör vizet és bátran oda vitte az ebnek. (Lásd a képet a 249. lapon.) Bezzeg nem morgott, nem haragudott most Portás, hanem örvendezve fogadta. És nem is felejtette el a jótettet. Hálás, barátságos maradt Nellike iránt.

Ezért biztatták most a pajtások Janikát:

— Ne pityeregj hát, hanem szaladj Nellikéért!

Az ám, eszébe jutott ez most már Janikának is. Mégis habozott és tovább pityeregett. Mert eszébe jutott az is, hogy épp a labdázás előtt miképen bánt Nellikével. Most szégyen-szemre hozzája menjen, kérlelje? Segítséget, bocsánatot könyörögjön tőle?

Olyan büszke kiindulás után biz' ezt keserves volt megtenni. De hát mégis megköllött tenni, nem volt más mentség.

Jó szerencse, hogy Nellike nem volt sem haragtartó, sem boszuálló; s alig, hogy meghallotta, mi a baj, nyájasan mondá:

— No, az nem nagy sor. Portás nekem jó barátom.

A hálás Portás most is barátságosan fogadta Nellikét s nem volt semmi kifogása az ellen, hogy Nellike a labdát elvigye. Nellike oda adta Janikának s még csak azt sem mondta: lám, ügyetlenül játszottál! Nélkülem nem boldogultál. Inkább így szolt:

— Itt van, játszhatol tovább.

De Janika igazán megröstellte a dolgát s engesztelő hangon mondá:

— Nem, magam nem játszom többé. Kérlek, Nellike, labdazz velem!

HALÁLÓS VESZEDELEM.

(Képpel a 252—253. lapokon.)

BÜSZKÉN sétált a nagy agancsu szarvas erre-arra a nagy erdőségben.

— Ennek a szép rengetegnek én vagyok a királya! Ki van itt szebb és délczegebb nálamnál? Az a bozontos vén maczkó talán erősebb, de lomha czammogását mindenki csak neveti. Nem is félek még tőle sem. Mire ő egyet mozdul, én hármat szökkenem. A farkast felökleiem, a többit mind, ki itt tanyáz és utamba állni merne, egyet-

len rugással p
én vagyok!

Épp amint
hang rezgett

— Hm! Mi
lását hallanár
sen vadászok
jóságokkal.

Egy nyulac
gunyosan kiál

— No's, b
rengetegnek,
teszed, fuss t
nyulacska vol

— Hitvány
én nem futo
zugott. Nincs
hallok semmi

Mégis kissé
ha futni kell,
maga válogat
addig habozot
zaj hangzott t

— Csakugy
már jobb lesz
felé megyek.

Balfelől azo
ebek. Megford
külni. Onnan
megis sebezte.

— Oh! . . .
menekülhetek,
zuhatag van .
kerülhetem!

Nem kerül
tulról már s
menekülés, m
boló zuhatagu
tudott kereszt

— No most
Ha maradok
halálos golyó
Hátul tűz, elő

Bele ugrott
uszott, hol gá
egyre közele
csaholását. Sz

s már fogyott i

len rugással porba döntöm. Mert itt az ur én vagyok!

Épp amint ezt mondta, valami gyanus hang rezgett végig a légtérben.

— Hm! Mi lehet ez? Mintha ebek csaholását hallanám. Nem szeretem... Rendszeren vadászok járnak ezekkel az alkalmatlan jószágokkal.

Egy nyulacska, a bokorból elfutamodva, gunyosan kiáltá:

— No's, büszke szarvas, királya e szép rengetegnek, talán bizony szepegsz? Jól teszed, fuss te is, mintha épp olyan gyarló nyulacska volnál, akár csak szegény magam.

— Hitvány Tapsifüles! Csak fuss, de én nem futok. Bizonyosan csak a szél zugott. Nincs itt semmi baj. Már nem is hallok semmi gyanus neszt.

Mégis kissé aggódva halgatózott. Mert ha futni kell, jobb ideje-korán indulni, amíg maga válogathat merre fusson. De addig-addig habozott, míg nem egyszerre csak erős zaj hangzott fel jobbról.

— Csakugyan jönnek a vadászok! Most már jobb lesz odébb sétálnom. Erre balfelé megyek.

Balfelől azonban már elötörték a vadász ebek. Megfordult és hátrafelé akart menekülni. Onnan lövés dördült és a golyó kissé meg is sebezte.

— Oh!... körülfogtak! Már csak előre menekülhetek, ott pedig az a veszedelmes zuhatag van... Jaj nekem ha meg nem kerülhetem!

Nem kerülhette meg. Jobbra, balra, hátulról már szorongatták, nem volt más menekülés, mint neki rohanni a vadul tomboló zuhatagnak, melyen csak a mádr tudott keresztül röpködni.

— No most... no most! Neki menjek? Ha maradok rögtön utól érnek. leterít a halálos golyó... inkább megpróbálom. Hátul tűz, elől víz!

Bele ugrott a zuhogó áradatba s hol uszott, hol gázolt, vergődött, ezalatt pedig egyre közelebről hallotta a vadász-ebek csaholását. Szinte megdermedt a vér benne s már fogott is az ereje. A tajtékozó víz elso-

dorta magával s kinosan kapaszkodott meg a zuhatag közepén kiálló szikában, melyről egy kidőlt fa nyult a vízbe. Innen túl pedig még veszedelmesebb volt a víz sodra.

— Halálba rohanok, ha tovább megyek... de ha itt megállok, biztosan leterít a golyó. Hát csak tovább! Tovább!

Végső erőfeszítéssel ugrott ismét a zuhatagba s végre, végre kivergődött a tulsó partra, hol eltűnt a bokrok közt épp mikor a vadászok a zuhataghoz értek! Már nem bánthatták.

— Ezuttal megmenekültem. Máskor idején eredek futásnak s inkább lemondok a büszkélkedésről. Igazi hatalom és erő nélkül csak addig tart a kérkedés, míg meg nem jelent az ur, ki igazán erős és hatalmas.

Rejtett név.

1. Híres magyar hadvezér, híres királynak atyja.
2. Egy északi nagy birodalom.
3. Kedves gyermeki olvasmány.
4. Magyarországnak egykor szörnyű feldúlója.
5. A hegy teteje.
6. Hazánknak legtermékenyebb része.
7. Egy északi vármegye.
8. Férfi-név.

Ha e nevek, vonatkozólag szavak, első betűit összeolvastátok: híres magyar pusztának a nevét kapjátok.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő munkát:

„Ifjusági emléklapok.”

Gyűjtötte Füssy Tamás. Színes táblába kötve. A könyvnek tartalma elbeszélések és költemények.

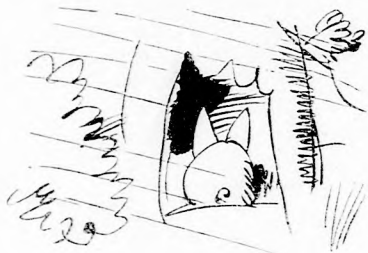
Kimaradt magánhangzók.

Kvncs vgyk, kzltk, kdvs ks olvsm, hnyz
lsztk, akk a hnyz msslhngzkt ezkl
srkl k tájtk btzn?

Frg bcs.

A NYÚL, A SÜN, MEG A RÓKA.

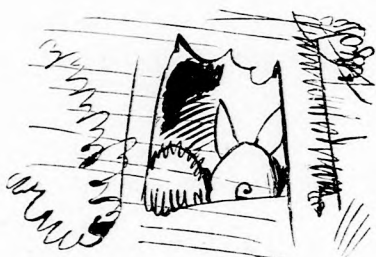
— Mese 12 képskével. —

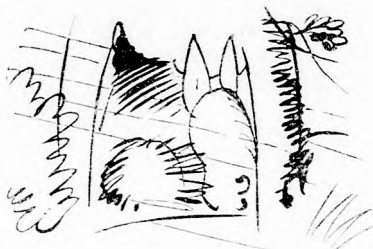
ESIK eső karikába,
Nyul bebúvik a turásba;
Ott szép csöndesen meg ül,
Jó hajlékának örül.

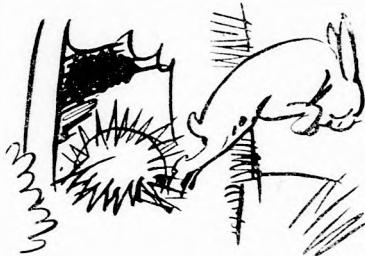
Hát egyszer csak feléje gyün
Nagy kéréssel a kicsi sün:
»Szoríts helyet, komám nyúl,
Ázom irgalmatlanul!«

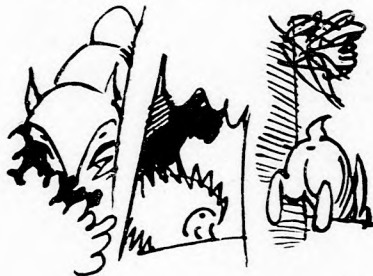
Amint látható e képen:
Egymás mellett ülnek szépen.
A szárazság jó dolog,
Ha kívül eső zuhog.

De ni, a sün unni kezdi,
A tüskéit megmereszti.
S helyet ki adott neki:
A nyulacskát megböki.

Tüskéivel sebezgeti,
Mind jobban kieresztgeti
A tövises bundáját —
Nyuszi viszi irháját.

Szalad a nyul, a sün nevet,
Kielvezi a bő helyet.
Bokor mögött hirtelen
Róka bácsi megjelen.

34

A n
Ó m
»No
Szó

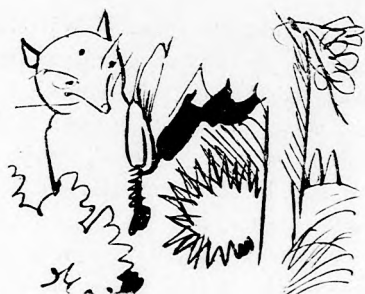

35

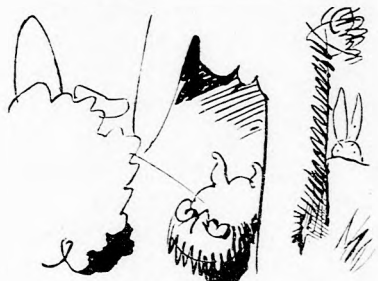
Nag
A s
Ny
»No

Róka
Az o
Nézi
Megl

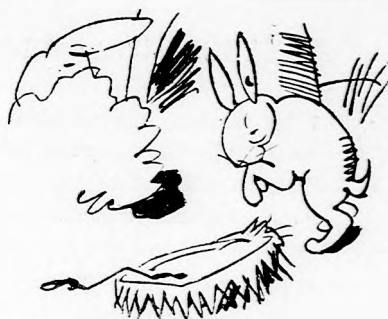
A nyul el ül, a sünn örül.
 Ő most az ur ott egyedül.
 »No jól van már a dolog!«
 Szól a róka s mosolyog.

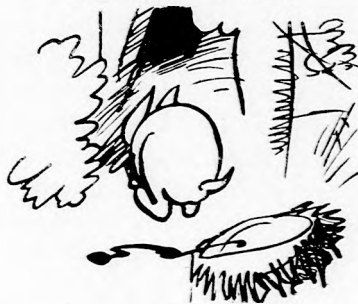
Nagyot fúj rá a bokorbul,
 A sünn erre hanyatt fordul.
 Nyul ott ül a domb alatt:
 »No most lesz itt hadd-el hadd!«

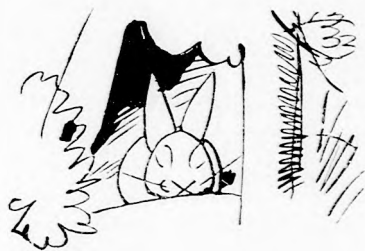
Róka a sünt szagolgatja.
 Az orrával megförgatja.
 Nézi a nyul. »No te sünn,
 Meglakolsz most keserűn!«

Bundájából kihámozva
 A róka fellakmározta.
 S nincs belőle semmise,
 Csak a furka s tövise.

S hogy betére ő s lakába,
 Tűnődik a nyul magába:
 »Mért is estél, sünnike,
 Hálátlanság bűnébe?«

S míg így sajnálgatja a sünt,
 Lassan az eső is megszünt:
 De míg teljesen eláll,
 Jóízűen szundikál.

A SZERÉNYSÉG JUTALMA. *)

GY kis faluban, távol a nagy világ zajától, békés nyugalomban élt két család. Az egyik gazdag volt, a másik szegény. De ez nem gátolta őket abban, hogy egymással jó barátságban éljenek. A gazdag családnak csak egy volt a gyermeke, egy kedves, csevegő kis leány; a másiknak pedig három gyermeke, kik közül az egyik leányka, a legidősebb testvér, csakhamar jó pájtása lett a gazdag szülék leányának. Szerették egymást, olykor naphosszat is eljátszogattak együtt s vidámságban töltötték napjaikat.

Az idő mult, s a kis játszótársak többé nem mulattak együtt oly szabadon, mint azelőtt. A szegény család sorsa még inkább kezdett hanyatlani, s többé nem élhettek úgy, mint a jobb időkben. Csupa küzdés, nélkülözés közt folytak napjaik, az élet kevés örömet hozott számukra.

A gazdag családot ellenben még jobb móddal ajándékozta meg a sors, mint a milyenben ezelőtt éltek, és ez gőgössé tette az előbb kedves, jószívű családot. Kis leányukat kényeztették, megadtak neki mindent amit szeme-szája kívánt. És ő többé nem akart azzal a szegény leánnyal még csak szóba sem állni. Szégyelte, hogy olyan barátnője legyen, akinek nincs szép selyem

*) Ez a kis elbeszélés *György Saroltának* a művecskéje, akinek kora haláláról meg is emlékeztem a »Kis Lap« tavalyi folyamában, midőn elmondottam nektek, hogy *Sarolta* a kitűnő hitványok, költő és műfordító *György Vilmosnak* volt a legkisebbik leánykája. Én ismertem s jól esik szívemnek, ha felejthetetlen barátom kedves gyermekének ezt az önnevelte virágocskáját ültethetem az ő korai sírjára.

F. b.

és bársony ruhája, nincs ezerféle játékszere, és aki nem jár hintóban. Ha az utcán véletlenül találkozott vele, elpirult s félre fordult, nehogy az köszönjön neki. E magaviseletével pedig azt érte el, hogy senki sem szerette, barátai elhagyták, s ő boldogtalannak érzé magát.

Az a szegény leányka sem mert volna többé közelébe menni; alázatos modora ezt megtiltotta neki. Többé gondolni sem mert a hajdani, kedves napokra, melyek úgy tűntek föl előtte, mintha álmodta volna.

Most ugyancsak nehéz életet éltek abban a szegényes házikóban, mely hajdan oly vidám napokat látott, de amelyben most egy jó édes atya az ő feleségével és három gyermekével együtt a legszűkebb viszonyok között élt.

Szegény atyjának sokat kellett dolgoznia, hogy családját fenntarthassa s hogy jobb sorsot biztosíthasson szerettei számára. De örömmel tette, mert családjáért bármit is eltűrt, ha boldognak látta. S ha fárasztó napi munkájából vissza térhetett otthonába, nem volt a világnak az a gazdag embere, akivel cserélt volna. Midőn mosolygó gyermekeivel eljátszozhatott, s midőn láthatta, hogy ezeknek ártatlan arczáról a megelégedés sugárzik, kimondhatatlan boldogság töltötte el szívét.

Igy teltek napjaik nélkülözés, küzdés között, de a legőszintébb szeretetben és megelégedésben.

A sors azonban nem engedte, hogy éltek, úgy folyjon, hogy azt vihar fel ne dulja. Egy napon az Ég elvette a szerető férjet, a jó édes apát. A szegény asszony magára maradt három gyermekével. Nem volt, aki vigasztalja, aki segítse őt. Magának köllött megkeresni a mindennapi kenyeret, s min-

den erejét ösmát leküzdve, tásáról gondoldolgaiba vezegatta, s így helyettesíteni.

De a gyeng az erőfeszítés. lélekben kimegozhatott több el ezekben a vigasztalója, leerejével éjjel mulasztott el, met, megnyug

De mind hi az anyja egész tözött oda, ahol viszont la

Árván mara nélkül, a rideg vevő lélek, aki A nagyobbik nehéz napok! N reit és önmag Mindenhatót, h hoz adjon neki

Most még sz mint hajdan, r Akkor megoszt mat egyaránt, segítették. De n a gond, ő lett árva gyermekne a fájdalmat is, süllyal nehezéd fájdalom és az nyomon. Hogy s tott volna segede nek módjukban

den erejét össze szedve, és szívének fájdalmát leküzdve, igyekezett a maguk-fenntartásáról gondoskodni. Leányát a háztartás dolgaiba vezette be, a két kisebbet is taníttatta, s igyekezett elhunyt jó atyjukat helyettesíteni.

De a gyenge nőt megtörte a fájdalom s az erőfeszítés. Megbetegedett. Testben és lélekben kimerülve, ágynak esett, nem dolgozhatott többet. De az Isten nem hagyta el ezekben a szomorú napokban. Ott volt vigasztalója, legnagyobb gyermeke, ki gyöngye erejével éjjel nappal ápolta őt. Semmit sem mulasztott el, ami beteg édes anyjának örömet, megnyugvást szerzett.

De mind hiába! Bár mikép igyekezett is az anyja egészségét helyre állítani: ez elköltözött oda, ahol többé nincsen szenvedés, ahol viszont láthatjuk elhalt kedveseinket.

Árván maradt a három testvér, támasz nélkül, a rideg világban. Nem volt részvevő lélek, aki sorsukat megszánta volna. A nagyobbik lányra most vártak csak nehéz napok! Neki köllött eltartania testvéreit és önmagát. Buzgó imában kérte a Mindenhatót, hogy ehhez a nagy munkához adjon neki erőt.

Most még szomorubb volt a nélkülözés, mint hajdan, mikor még jó szülei éltek. Akkor megosztották az örömet, a fájdalmat egyaránt, akkor egymást kölcsönösen segítették. De most az ő vállaira nehezült a gond, ő lett ápolója, vigasztalója két árva gyermeknek, s el köllött viselnie azt a fájdalmat is, mely ártatlan szívére ólom-súllyal nehezedett. Egyedül volt, csak a fájdalom és az aggodalom kísérte lépten nyomon. Hogy sorsán könnyítsen, fordulhatott volna segedelemért régi barátaihoz, kiknek módjukban lett volna rajta segíteni: de

szerénysége nem engedte, hogy olyant kérjen, amiért hálás szónál és köszönetnél egyebet nem adhatott volna viszonzásul.

Tovább folytatta tehát szomorú életét, mely ugyancsak kevés örömet nyújtott neki. De ő mind ezek mellett is boldognak valotta magát, mert elégedett volt. Szerény lelke nem kívánczolt fényesebb élet után; boldoggá tette őt az is, ha láthatta, hogy testvérekéi az ő védő szárnyai alatt mint növekednek, s mily őszintén ragaszkodnak hozzá. Beteljesedtek nála is a kötőnek ama szép szavai:

Földi ember kevéssel beéri.

Vágyait ha kevesebbre méri.

Ennek az önfeláldozó leánynak, ennek a szerény, kedves teremtésnek a híre csakhamar az egész falut befutotta. Mindenki megsajnálta és sokan fölkeresték, hogy segítsenek rajta. Látták ügyességét, háziaságát, tapasztalták jóságát; de ami leginkább megindította őket, az szerénysége volt. Midőn dicsérték jóságáért, elpirult a dicséret hallatára, s midőn kérdezték, volt-e a szomorú és nehéz napokban vigasztalója, segítője? — szerényen válaszolt, nem dicsekedett. Nem magának, egyedül a jó Istennek tulajdonította, hogy eddig is meg tudtak élni.

A leány jó hírét a falu földesura is meghallotta, kinek roppant gazdagsága mellett jó szíve is volt. Készséggel ajálkozott, hogy a három árváról ő fog gondoskodni.

A szerény házikó lakói másnap már a földes ur kastélyába tértek. Új élet kezdődött számukra. A derék ur szeretettel gondoskodott a három testvéréről. Ők meg, akik a szülői szeretetben csak oly kevés ideig részesültek, boldogoknak érezték magukat jóságos gondviselőjük, második atyjok körében.

Néhány év múlva a legnagyobb testvér elérte azt a kort, hogy a társaságba bevezessék. De a kastély fénye, az előkelő társaságok nem ragadták őt el, hanem megmaradt régi szerénységében. S ezzel megszerezte mind azoknak szeretetét, akikkel érintkezett, és jó sorsát csakis annak köszönhetette, hogy a szerénység, a nőnek az a legszébb ékessége, minden lépten kísérte őt, s így vivta ki magának az emberek tiszteltetését s becslését. lelki-ismerete tisztaságát megőrizte, s mivel vágyait kevésre mérte: a szegénységben nem zúgolódott, a jó módban pedig mindig alázatos maradt.

Györy Sarolta.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLIV. köt. 13-dik számában közölt koczka-rejtvény megfejtését még beküldték: Tenner Elza, Bortstieber Gertrud, Jurenák Jóska, Tarnóczy László, Papp Béla, Scholtz Gusztáv, Josipovich Kálmán, Polgár Juliska és Margit.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

»A szent, husvétii ünnepek alkalmából ismét akkora számmal emlékeztetek meg rólam, hogy mindenik kis hívemnek külön-külön megköszönni képes nem vagyok. De valamennyőjüket nagy-nagy öleléssel a szívemre zárlak.

F. b.

Legifj. Kubinyi György. Azt szeretném tudni, hogyan halt meg Roszcsont Ferke? Dejszen öcsém! Annak esze ágában sincs meghalni, nem is fog meghalni de soha, mert ő voltaképen halhatatlan legény. Hiszen benne van ő a magyar népmesében is, a népmese pedig halhatatlan. De azért újabb esinytevéseivel nem sokára fogsz találkozni. Már rajzolják is. Mind a többit örvendetes tudomásul veszem. — Szemők Katicza és Maricza. Ejnye!... ha azt tudtam volna, hogy még piros tojást is kaphatok! Csak hogy bizony rég elmúlt annak a boldog ideje, hogy én is locsolgatni jártam el házról házra. — Hajós Anna. Te veled ugyancsak megjárta a levélhordó! Azt írod a boríték aljára, hogy 1893. Persze, te az évszámot értetted, amelynek benn a levélben van helye; a postás azonban ház-számmal értette. Már most az a boldogtalan ember fél nap vágatott fel-alá a Ferencziek terén, de az 1893-as számmra csak rá nem birt akadni. Azaz hogy így képzelem magamnak az esetet. Ha nem így esett, annál jobb. —

Hirsch testv. A levelet mért a kiadó-hivatalhoz ezimeztétek? Az épp oly kevésbé törődik a rejtvények megfejtésével, mint törődöm én a »K. L.« előfizetési pénzeivel. — **Kármán Miklós.** Sikerkült. Megjelen. — **Melkovics Rudolf.** Rezső nem név. *Réső* pedig *Erasmust* jelent. Nekem tehát Rudolf vagy. A képrejtvényed gyöngé. — **Bauer Emil, Grünstein Imre, Herzog Frigyes, Schwarcz Emil.** Buzgalmatok s a magyarosodásban mutatott haladástok annál is kedvesebb elégtételeimre szolgál, mert derék tanítótok: Ehrenthal ur után, a »Kis Lap«-nak is van része ebben a szép sikerben. — **Bródy Armand.** Megkéselt fölvilágosítás, korai dicsekedés. A »K. L.« legutóbbi számából megérthetted, hogy az a táncz nem spanyol, hanem skót eredetű s neve is meg volt magyarázva, még pedig legvilágosabban egy fiú magyarázta meg: ami bizony nem szolgáltatott arra okot, hogy, amint gondolod, Carola ezért megharagudjék. Hiszen ennek semmi értelme sem volna. A koczka-rejtvény mellé nem írtad meg az egyes szavak és nevek jelentését. Ami a Roszcsont-kompaniát illeti, azzal ne törődjél, valóban létező alakok-e. Ha már »combináltál egy róluk szóló vigjátékot« küldjed be, ha azt hiszed, hogy be fog válni. — *Több levélről a jövőszámban.*

Kis Értesítő.

Jóllehet világosan magyaráztam meg nektek a minap a szerkesztői és kiadó hivatal közti különbséget, közületek sokan mégis vétenek ellene, ami késedelmeknek lesz okává. Hogy össze ne cseréljétek a kettőt, állandó mintául közlöm veletek a következő két címet:

Forgó bácsinak

a »KIS LAP« szerkesztőjének
Ferencziktére 3. sz. Athenaeum
Budapest.

*

Ide küldjétek a megfejtést, a rejtvényeket, találos meséket, kérdéseket s kisebb-nagyobb dolgozatokat.

A »KIS LAP« kiadóhivatalának.
Ferencziktére 3. sz. Athenaeum
Budapest.

Ide pedig az előfizetési és gyűjtési pénzt, az elmaradt számok végetti fõlszólalást s cím-változást küldjétek.

F. t.

Felelős szerk.: **Forgó bácsi.** Szerkesztői és kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.